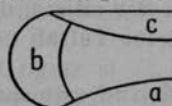


celelalte cuvinte ale inscripției. Aceasta vădește că numele lui Bogdan vodă a fost adăugat ¹². Cred așadar că patrafirul nu trebuie așezat, cum face Tafrali, între anii 1504 și 1517, ci îndată după moartea lui Ștefan. La 2 iulie 1504 inscripția (fără acest adaos) era pe semne gata. Încetînd din viață tatăl, fiul a plătit desăvîrșirea lucrului, drept care i s-a însemnat și numele. Așa s-a întîmplat de altfel după moartea lui Ștefan cu aerul mănăstirii Dobrovăț și cu tetravangelul de la Hirlău ¹³.

Proorocii ale căror 12 chipuri împodobesc patrafirul nu au fost identificați de profesorul ieșean ¹⁴.

Schema iconografică este următoarea :

	c	2	4	6	8	10	12	14
	d	1	3	5	7	9	11	13

a. Sf. Ion Înainte Mergătorul; b) Hristos c) Maica Domnului

- 1 M Moise, ține o cană.
- 2 AP Aron, cu o cădelniță.
- 3 A David, cu barbă și coroană pe cap.
- 4 C Solomon, tânăr, încoronat, cu un sul în mînă.
- 5 I Iona cu o floare în mînă (colochintă).
- 6 I Iacov, tânăr, fără barbă, ține o scară.
- 7 Ic Isaia, cu barbă, ține un toiag înflorit.
- 8 E Iezechiil, are barbă și ține o ușă.
- 9 Z Zaharia, tânăr, are un sfeșnic în mînă.
- 10 Ma Malahia, tânăr, cu sul în mînă.
- 11 Mx Mihea (ca la Nr. 10).
- 12 A Daniil, tânăr, cu un munte.
- 13—14 Inscriptia de închinare.

(Pentru singurul ciucure păstrat, vezi observația de la nr. 94).

Frumusețea discretă a patrafirului nu este lipsită de ceva tainic și ușor straniu, care te ține puțin la depărtare.

Nr. 98

Patrafirul lui Ștefan cel Mare din 1489 (iar nu 1469)

(Cf. Tafrali, p. 60 și pl. L, nr. 98).

Privitor la acest patrafir vom avea mai multe de spus, mai ales că am putut să-l cercetăm foarte amănunțit încă cu prilejul expoziției închinată lui Ștefan cel Mare la București în aprilie 1957. Despre el au scris în trecut D. Dan ¹⁵, O. Tafrali, Em. Turdeanu ¹⁶ și G. Millet ¹⁷.

¹² Și în *Repertoriul monumentelor*... , p. 331, nr. 1, se înseamnă că cuvintele *Bogdan vodă* par a fi adăugate.

¹³ Em. Turdeanu, *Les étoles*... , p. 35—36 are dreptate să dateze patrafirul pe la 1504—1505. Pentru aerul de la Dobrovăț, cf. același *Les épitaphies*... , pp. 187—188 și *Repertoriul monumentelor*... , pp. 311—313 și fig. 218—219; privitor la tetravangelul de la Hirlău început de Ștefan și dăruit de Bogdan la 1504, v. Em. Turdeanu, *Manuscrite slave din timpul lui Ștefan cel Mare, Cercetări literare*, V, 1943, pp. 199—203 și *Repertoriul monumentelor*... , pp. 420—421.

¹⁴ Cf. însă G. Millet, *op. cit.*, pp. 31—32 și 34 și pl. LXVII—3, LXVIII—LXXI.

¹⁵ D. Dan, *op. cit.*, p. 110.

¹⁶ Em. Turdeanu, *Les étoles*... pp. 20—21.

¹⁷ G. Millet, *op. cit.*, pp. 24—25 și pl. XLIV, XLVI, XLVII și XLVIII. (Cf. și *Repertoriul monumentelor*... , p. 285 — datat și aici 6977 = 1469 — și fig. 199—201).